

Wyrok z dnia 14 września 1999 r.

III RN 86/99

Samochód bez silnika nie może być traktowany jako "wyrób niekompletny, posiadający zasadniczo charakter wyrobu kompletnego" w rozumieniu reguły 2a Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej stanowiących załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1995 r. w sprawie ceł na towary przywożone z zagranicy (Dz.U. Nr 72, poz. 357 ze zm.).

Przewodniczący: SSN Andrzej Wróbel, Sędziowie: SN Jerzy Kwaśniewski, NSA Bogusław Gruszczyński (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 14 września 1999 r. sprawy ze skargi Agaty A. na decyzję Prezesa Głównego Urzędu Ceł w W. z dnia 28 maja 1997 r. [...] w przedmiocie wymiaru cła, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Lublinie z dnia 25 września 1998 r. [...]

o d d a l i ł rewizję nadzwyczajną.

U z a s a d n i e

Dwoma postanowieniami z dnia 5 września 1996 r. Dyrektor Urzędu Celnego w T. wznowił postępowania zakończone ostatecznymi decyzjami administracyjnymi, których adresatem była Agata A., zawartymi w Jednolitych Dokumentach Administracyjnych SAD: z dnia 13 września 1995 r. i z dnia 16 października 1995 r.

Pierwsza z decyzji dotyczyła dopuszczenia do obrotu na polskim obszarze celnym silników wysokoprężnych do samochodów „Nissan” i „Mitsubishi” oraz wymiaru cła od tych towarów. Postanowieniem z dnia 21 listopada 1996 r. Dyrektor Urzędu Celnego w T. umorzył jednak wznowione postępowanie dotyczące tej decyzji, gdyż strona przedstawiła oświadczenie sprzedawcy, że części samochodowe w niej wymienione zostały sprzedane oddzielnie.

Drugą decyzją, z dnia 16 października 1995 r. dopuszczono do obrotu na pols-

kim obszarze celnym skrzynię biegów, 8 sztuk kół samochodowych, dwie sztuki zawieszki przednich i tylnych, nadwozia pojazdów „Nissan” i „Mitsubishi”, a także ciągnik drogowy marki „Volvo” i samochód ciężarowy marki „Peugeot”. W decyzji dokonano także wymiaru cła.

Decyzją z dnia 21 listopada 1996 r. Dyrektor Urzędu Celnego w T. uchylił na podstawie art. 151 § 1 KPA w związku z art. 145 § 1 pkt 5 KPC ostatnio wymienioną decyzję i wymierzył cło między innymi od „niekompletnego samochodu Nissan Laurel” oraz od „niekompletnego samochodu Mitsubishi Galant”. Decyzja z dnia 21 listopada 1996 r. została utrzymana w mocy przez Prezesa Głównego Urzędu Cel, który stwierdził w uzasadnieniu decyzji z dnia 28 maja 1997 r., że wznowienie postępowania nastąpiło po powzięciu wiadomości, iż sprowadzone części posłużyły do zmontowania i zarejestrowania samochodu „Mitsubishi” przez Mirosława P. oraz samochodu „Nissan Laurel” przez Agatę A.

Decyzję Prezesa Głównego Urzędu Cel uchylił Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie-Ośrodek Zamiejscowy w Lublinie wyrokiem z dnia 25 września 1998 r. W uzasadnieniu zwrócił uwagę, że skoro organy celne umorzyły wznowione postępowanie w odniesieniu do decyzji z dnia 13 września 1995 r., to ostatnio wymieniona decyzja pozostała w obrocie prawnym. Jeśli zaś chodzi o decyzję z dnia 21 listopada 1996 r., to błędnie zastosowano w niej regułę 2 (a) Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej, gdyż przyjęto za „niekompletne samochody” pojazdy bez silników. Tymczasem warunkiem zastosowania wspomnianej reguły 2 (a) było posiadanie przez wyrób niekompletny zasadniczo charakter wyrobu kompletnego. Zdaniem Sądu, nie ma takiego charakteru samochód bez silnika.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego zaskarżył rewizją nadzwyczajną Minister Sprawiedliwości, zarzucając rażące naruszenie art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym w związku z art. 3 i 4 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. Prawo celne (jednolity tekst: Dz.U. z 1993 r. Nr 71, poz. 312 ze zm.) oraz w związku z regułą 2 (a) Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej, stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1995 r. w sprawie ceł na towary przywożone z zagranicy (Dz.U. Nr 72, poz. 357). Minister Sprawiedliwości podniósł w szczególności, że Naczelny Sąd Administracyjny nie wskazał dlaczego – jego zdaniem – wśród sprowadzonych towarów brakowało silnika i do jakiego samochodu. W przekonaniu Ministra, uchybienie to czyni niezrozumiałym uzasadnienie wyroku. Minister Sprawiedliwości podkreś-

lił, że Agata A. zmontowała samochody ze sprowadzonych z zagranicy zdemontowanych części samochodowych. Według autora rewizji nadzwyczajnej, na klasyfikację taryfową towarów nie ma wpływu fakt, iż zgłoszony do odprawy celnej towar był niekompletny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Treść rewizji nadzwyczajnej jest wynikiem nieporozumienia. Wbrew twierdzeniu Ministra Sprawiedliwości, Naczelny Sąd Administracyjny nie przyjął wcale, że „...brakuje jednego silnika”, lecz postawił tezę, że samochód osobowy bez silnika nie może stanowić „wyrobu niekompletnego” w rozumieniu reguły 2 (a) Ogólnych Reguł Interpretacji Nomenklatury Scalonej, będących załącznikiem do powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów. Teza ta jest trafna, gdyż wspomniana reguła tylko wtedy pozwala odnosić do wyrobu niekompletnego informacje zawarte w treści danej pozycji taryfy celnej, gdy wyrób ten – mimo niekompletności – posiada zasadniczy charakter wyrobu kompletnego. Przykładowo charakter taki może posiadać samochód bez lusterka czy też samochód bez listwy na błotniku. Nie sposób jednak uznać, że zasadniczy charakter wyrobu kompletnego posiada samochód bez silnika. Tego rodzaju konstrukcja nie mogłaby się poruszać, a w konsekwencji nie byłaby samochodem.

Stawiając przytoczoną wyżej tezę, Naczelny Sąd Administracyjny użył wyrazu „silnik” w liczbie pojedynczej, gdyż dokonywał rozważań teoretycznych. Rozważania te odniósł jednak do konkretnych decyzji administracyjnych, których treść przytoczył na stronach 3 i 6 uzasadnienia wyroku. Z treści decyzji z dnia 16 października 1995 r. jednoznacznie wynika, że wśród części dopuszczonych do obrotu na polskim obszarze celnym nie było silników ani do samochodu „Nissan”, ani do „Mitsubishi”. Innymi słowy, brakowało dwóch silników, a nie jednego – jak błędnie odczytał wyrok Minister Sprawiedliwości. Silniki te odprawione zostały inną decyzją, a mianowicie z dnia 13 września 1995 r. Organy celne władne były uchylić obie decyzje w trybie wznowienia postępowania i ustalić, że importer sprowadził dwa samochody, a nie części samochodowe. Tymczasem uchylono jedynie decyzję z dnia 16 października 1995 r., a pozostawiono w obrocie prawnym decyzję z dnia 13 września 1995 r. Świadczy o tym postanowienie Dyrektora Urzędu Celnego w T. z dnia 21 listopada 1996 r., umarzające postępowanie wznowieniowe dotyczące ostatnio wymienionej

decyzji. W uzasadnieniu postanowienia jednoznacznie stwierdzono, że przyjęto wersję importera, iż przedmiotem importu były części samochodowe, a nie samochody. Skoro pozostawiono w obrocie prawnym decyzję z dnia 13 września 1995 r., w której między innymi wymierzono cło od silników do samochodów „Nissan” i Mitsubishi”, to konsekwentnie należało pozostawić w obrocie decyzję z dnia 16 października 1995 r. Uchylając ją i wymierzając cło od dwóch samochodów (por. decyzję Dyrektora Urzędu Celnego w T. z dnia 21 listopada 1996 r. i utrzymującą ją w mocy decyzję Prezesa Głównego Urzędu Ceł z dnia 28 maja 1997 r.), organy celne popadły w sprzeczność. Nie można bowiem dwukrotnie wymierzyć cła od wartości silników samochodowych, a mianowicie raz traktując je jako odrębny towar (decyzja z dnia 13 września 1995 r.) i drugi raz jako część składową innego towaru (decyzja z dnia 21 listopada 1996 r.). Nie można też uniknąć podwójnego oclenia przez obniżenie wartości samochodów o wartość silników, gdyż oznaczałoby to akceptację poglądu, że samochód bez silnika jest wyrobem posiadającym zasadniczo charakter wyrobu kompletnego. Jak wykazano wyżej, taka wykładnia nie jest dopuszczalna.

Trafnie zatem Naczelny Sąd Administracyjny uchylił zaskarżoną decyzję. Wymienione w rewizji nadzwyczajnej przepisy – wbrew stanowisku jej autora – nie tylko nie zostały naruszone w stopniu rażącym, ale – więcej nawet – Sąd w ogóle ich nie naruszył. Z tych przyczyn rewizja nadzwyczajna podlegała oddaleniu na podstawie art. 393¹² KPC w związku z art. 10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej – Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 189 ze zm.) oraz w związku z art. 236 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483).

=====